“Bir Zamanlar Afyonkarahisar'da Ticaret” /Rengigül Yaltırık Ural

Babam Prof. Dr. Faik Yaltırık’ın kıymetli öğrencilerinden Nejat Çelik Bey’e 11 Kasım, 2026 Çarşamba günü, saat 11.26’da şöyle bir yazı yazmıştım: “Afyonkarahisar Ticaret ve Sanayi Odası (ATSO), kentin ticaret geçmişini anlatan **“Bir Zamanlar Afyonkarahisar'da Ticaret”** adlı kitabı yayımlanmış. Büyük dedem Sultan Reşad dönemi Afyon mebusu Sarı Hacı Alizâde Ahmet Bey. Buğday ihracatçısı bir iş adamı. Toplu fotoğrafı Mevlevihane’de. Oğlu Haydar Sarıali dedemin mezar taşında “Afyon’un Dayısı” yazar, ilk sinema, gar lokantası, otel işletmecisi, ilk tescilli sucuk imalatçısıdır. Bugün İstanbul istasyon yolu üzerindeki anıt eserlere kayıtlı tarihi köşk ve yanındaki apartmanı yaptıran kişi.

Ben İTO üyesiyim, RE Books Arts Yayınevi, Rengigül Ural kitaplığına bu kitabı kayıt etmek ve incelemek istiyorum. Afyon Orman İşletme Müdürlüğünden bir mensubumuz ATSO’dan bu kitabı “Şu sebeple Prof. Dr. Faik Yaltırık’ın kızı rica ediyor” diye alıp, adresime gönderebilirlerse çok makbule geçer. Dedem Haydar Sarıali 1939 yılında Eskişehir’de Ferah Oteli’ni inşaa etmiş, işletmiş. Eskişehir’in ticaret hayatını anlatan tezde adı geçiyor. Ben bir yazı hazırladım, size de teşekkürüm var yazımda, arşiviniz için ilişikte takdim ediyorum. Yardımlarınıza şimdiden teşekkür ederim.”

“**Bir Zamanlar Afyonkarahisar’da Ticaret**” kitabının içinde dedelerimin olacağını düşünmüş ve Nejat Çelik Bey’den Afyon bağı için rica etmiştim. 15 dakika sonra “Kitabınız hazır, Süleyman Karagül Bey’de, adres lütfen” yazısı ile gözlerim doldu, çok duygulandım. Cuma akşamı Yurtiçi Kargo ile kitap elime geçti. Küçüklüğümden beri ülkemdeki İ.Ü. Orman Fakültesi ve sonrasında açılan KTÜ ile devam eden orman teşkilatı, orman işletme müdürlüğü camiasına hep hayran olmuşumdur. Babam öğrencileri, meslektaşları ile gurur duyardı. Afyonkarahisar Orman İşletme Müdürü Mutlu Tepe ve Müdür Yardımcısı Süleyman Karagül ile Nejat Çelik Beylere kitabın elime geçmesine vesile oldukları için teşekkür ediyorum.

Nejat Çelik Bey, tanıştığımızdan bu yana babamın adının geçtiği kitap ve dergileri eksik olmasın bana bildiriyor. Kitaplığımıza kazandırıyoruz. Atatürk sergisi açan koleksiyoner babası İsmail Çelik Bey’in günlük tutma alışkanlığını ilk gençlik yıllarından itibaren kendisine örnek almış Nejat Bey, kıymetli hocalarını örnek aldığı gibi. Kendi imkânları ile 31 kitap yayınlamış, imzalı “Hayat Ağacı-Ağaçların Kitabı” kitaplığımıza kayıtlı. Kızı İlayda Çelik Bağlum da babasının yolunda ilerleyen genç, zarif bir akademisyen.

Gerçekten babamın öğrencileri, meslektaşları ile gurur ve onur duyuyorum. Ülkemiz ormanlarına verdikleri hizmetlere çok teşekkür ediyorum.

“**Bir Zamanlar Afyonkarahisar’da Ticaret**” kitabının ilk incelemelerini yaptım. Afyonkarahisar Ticaret ve Sanayi Odası’nın (ATSO) Kültür Yayınları’nın (No:1, 2026) ilkinde dedelerimin isimlerini, yaptıkları işleri görmekten mutlu oldum. Kitabının yazarları: Prof. Dr. Halil Selçuk Biricik, Hasan Özpınar. Kendilerini kutluyorum. ATSO Yönetim Kurulu Başkanı Hüsnü Serteser’e, Kapak ve Sayfa Tasarımı: Hasan Gürsan’a, Görsel Arşiv: Hasan Özpınar’a, Yayın Kurulu ile Çoklu Katkılar’da emeği geçenlere ayrı ayrı teşekkür ederim. Baskı kalitesi, sayfa düzeni, kaynakçalar özenle hazırlanmış ve bir kaynak eser ortaya çıkmış.

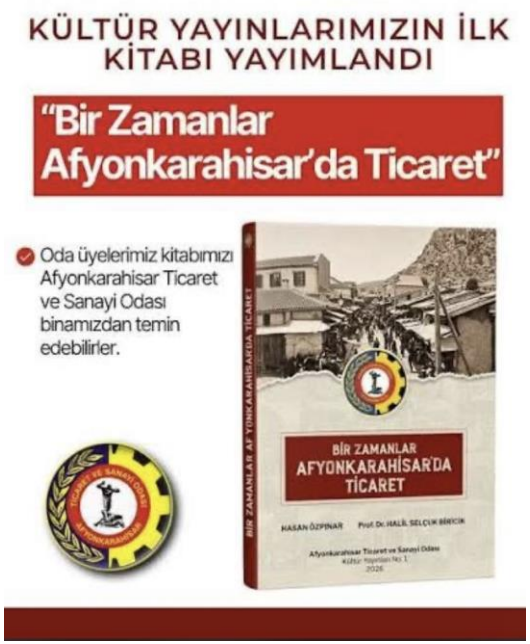
Hasan Özpınar Kardeşimizi de 14. Kitabı için ayrıca tebrik ediyor, nice araştırmalara imza atmasını diliyoruz eşim Ersin Ural ile birlikte. Annem ve babam da 15 yıl önce tanıdığında takdir etmişlerdi. Kitaplığımıza kayıtlı kitaplarında Haydar Sarıali dedem Sinemalar bölümünde, kayınpederim Saffet Ural Fotoğrafçılar bölümünde yer aldığı için mutluyuz. Ayrıca Afyon Kültür ve Sanat Evi’nde 150 yıllık aile tarihimizi içeren kitabı, o dönem Belediye Başkanımız Burhanettin Çoban, Afyon Kitap Kulübü değerli üyeleri ile bizleri biraraya getirdiği, büyüklerimizin ruhunu şad ettikleri için tekrar teşekkürü bir borç biliriz.

Kitaptan öğrendiğim: Ülkemizin ilk Nalbant Müzesi “Kaybolan Meslek Nalbantlığın Canlandırılması” isimli Avrupa Birliği Erasmus+Mesleki Eğitim Projesi kapsamında 2020 yılında kurulmuş. Prof. Dr. Halil Selçuk Biricik, proje yürütücüsü imiş. Kutluyorum. Eski tarım aletlerinden demirci ürünlerine kadar bir koleksiyona sahip İsmail Çelik Bey ile Biricik Hocamızı tanıştırmakta fayda görüyorum.

Culture Turque

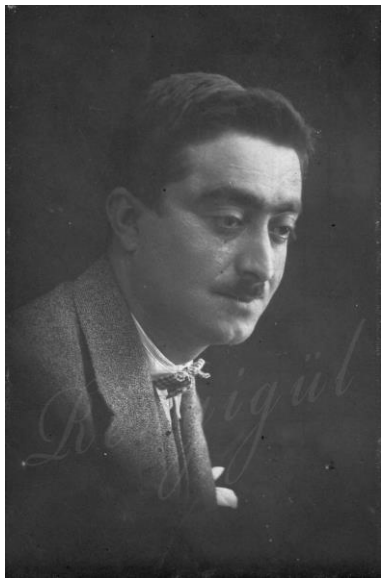
Erol Bostancı Bey, her gün ülkemizin bilim, kültür, sanat, tarih ağırlıklı olarak çıkan kitapları, çalışan, üreten kişileri, projeleri, festivalleri, bitki keşifleri gibi nice gurur verici haberleri Fransızca olarak fotoğraflarla tanıtır. Büyük bir hizmet. Kendisine “Erol Bostancı Bey, mebus ve sinemacı dedelerim de içinde olduğu yeni bir kitap daha kazandı ülkemiz.
https://www.kocatepegazetesi.com/bir-zamanlar-afyonkarahisar-da-ticaret-kitabi-yayinlandi/412575/

Bilginiz olsun istedim” diye bildirdikten hemen sonra kitabın tanıtımını ve “Haydar Sarıali’nin Eskişehir Ferah Oteli/ Rengigül Yaltırık Ural” yazımı harmanlayarak Fransızca Culture Turque’de üç fotoğrafla yayınlamış. Büyük sürpriz oldu. Babamın ve benim çalışmalarımızı, kitaplarımızı da ayrı ayrı Fransızca tanıtmıştı, diğer tanıdığımız kıymetli akademisyenler gibi. Kendisine tekrar teşekkür ederim.

"Le livre en turc Bir Zamanlar Afyonkarahisar'da Ticaret (Il était une fois à Afyonkarahisar : Le Commerce) est publié par les éditions ATSO Kültür Yayınları de la Chambre de Commerce et d'Industrie d'Afyonkarahisar (ATSO). Cet ouvrage, qui explore la vie commerciale d'Afyonkarahisar, a été réalisé en collaboration avec le Professeur Halil Selçuk Biricik et Hasan Özpınar. Ce livre, qui examine en détail l'histoire commerciale d'Afyonkarahisar, s'appuie sur des documents historiques conservés dans les archives de la Chambre de commerce et d'industrie, ainsi que sur un travail de terrain approfondi. Couvrant le développement commercial, la vie économique et la culture du commerce de la ville au fil des ans, l'ouvrage témoigne d'un important héritage historique, du passé à nos jours.

Fruit des recherches menées par Hasan Özpınar, guide touristique, chercheur et auteur, et le professeur Halil Selçuk Biricik, cet ouvrage éclaire non seulement le passé commercial d'Afyonkarahisar, mais contribue également à la préservation de la mémoire culturelle et économique de la ville. Le livre, « Il était une fois à Afyonkarahisar : Le Commerce », sera offert aux membres de la Chambre de commerce et d'industrie d'Afyonkarahisar. Il est disponible auprès de la Chambre.

Sarı Hacı Alizâde Haydar Bey (1900 – 19 mai 1963), connu plus tard sous le nom de Haydar Sarıali, fut un homme d'affaires, entrepreneur et philanthrope turc de premier plan, principalement établi à Afyonkarahisar. Surnommé localement « Afyon'un Dayısı » (« L'oncle d'Afyon »), il était très respecté pour avoir été un pionnier dans le lancement d'initiatives commerciales et culturelles modernes au sein de sa ville, durant les premières années de la République. Il était le fils de Sarı Hacı Alizâde Ahmet Efendi, un riche négociant en blé, propriétaire terrien, adepte de l'ordre Mevlevi, ancien parlementaire ottoman (député au *Meclis-i Mebusan*) et maire (*Şehremini*) de Karahisâr-i Sâhib (l'actuelle Afyonkarahisar).

Sa mère, Rengigül Hanım, était d'origine circassienne ; originaire d'Istanbul, elle a grandi au sein du foyer de Nazım Pacha, ministre ottoman de la Justice sous le règne du sultan Abdulhamid II. Haydar Bey était consulté. Tous rêvaient de s’asseoir à sa table. Il nourrissait, offrait à boire, aidait, guidait et trouvait du travail. On se souvient de lui comme d’un homme du peuple. Haydar Bey a marqué l'histoire régionale en introduisant plusieurs innovations commerciales à Afyonkarahisar et dans la ville voisine d'Eskişehir :

Il a ouvert le premier cinéma d'Afyonkarahisar, ainsi que le premier restaurant de gare (*gar lokantası*) de la ville. Il a fondé la première entreprise enregistrée de production de *sucuk* (saucisse turque) dans la ville. Il fut l'un des précurseurs du modèle « construire-exploiter-transférer » (*yap-işlet-devret*) dans le secteur hôtelier, tant à Afyonkarahisar qu'à Eskişehir, où il a notamment exploité l'hôtel Ferah (*Ferah Oteli*).", Erol Bostanci, Culture Turque, 13.11.2026

Yurtiçi Kargo

Türkiye Ormancılar Derneği (TOD) gibi kuruluşlarla, kıymetli yazarların zarafetle imzalı gönderdikleri kitap, dergiler çoğunlukla Yurtiçi Kargo ile gelir. "Canlı takip"ten aracı takip ederiz. Her defasında çok memnun kalmışımdır. Çalışmalarını faydalı bir sisteme oturttukları, müşteri memnuniyetine önem verdikleri için yönetim ve çalışanlarını kutluyorum.

Güncel Kadın Dergisi

Köşe yazılarımın yer aldığı, bu yıl 15. yılını kutlayan Güncel Kadın Dergisi, her gün onlarca kadın haberleri ağırlıklı yazılar, röportajlar, etkinlik duyuruları yayınlar. Kurucusu Ahmet Çaldıran Bey'i ve konusunda uzman yazar kadrosunu kutluyorum.

Çalışkanlığa, üretkenliğe bir kesit:

Kısaca değinmeye çalıştığım; çalışkan, üretken kişi ve kuruluşlar ile çevrelenmiş olmaktan mutluyum.

Okuduğum yurt dışı ve yurt içi okullarım, okul arkadaşlarım, hocalarım, çalıştığım; İ.Ü., Sandoz, Koç gibi firmalarım, kurucuları, çalışma arkadaşlarım, babamın yurt dışı ve yurt içi akademik camiası, ormancılık teşkilatı, aile köklerimden Atatürk'ün baba soy ağacına, üyesi olduğum BÜMED, İTO, beni projesine dahil eden Kültür Bilincini Geliştirme Vakfı, kitap ve araştırma yazılarımızı kaynak gösteren kişi ve kurumlar, aile fertlerimle ne büyük bir kültür olgunluğu içindeyim; huzur ve mutluluk veriyor.

Atalarımızdan bizlere aktarılan fotoğraf, bilgi, belgeler, kitap ve defterler, mektuplar, yadigârlarla yapılan araştırmalar örtüştükçe mutluluğumuz katmerleniyor.